

ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ – СОФИЯ

ДОКЛАД

за успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси през учебната 2020/2021 година

Настоящият доклад има за цел да представи и анализира ключови данни за успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси. Направените констатации, произтичащи от статистиката, могат да помогнат за коригиране на ситуацията и да насочат ръководството и преподавателите на ВУЗФ към методи за постигане на по-добра успеваемост на обучаващите се.

В резултат на пандемията от COVID-19 настъпиха промени в начина, по който се предоставя глобалното образование. Всички студенти, преподаватели и административен персонал бяха засегнати от затварянето на образователните институции. Пандемията доведе до най-голямата онлайн миграция в историята на образованието. С настъпилото внезапно отдалечаване от присъствените аудиторни занятия университетите трябваше бързо да преминат към виртуални и дигитални инструменти. Мнозина смятат, че провеждането на дистанционно обучение ще продължи и занапред.

В началото на учебната 2020/2021 година опасенията, че много студенти ще имат затруднения заради динамичната епидемиологична обстановка и влиянието ѝ върху учебния процес, ескалираха. Въпреки това, цялостната нагласа на преподавателите и студентите е, че онлайн обучението се е подобрило много от пролетта и академичното развитие е по-осезаемо.

Няколко съвременни инструменти бяха използвани за преодоляване на трудностите на дистанционното обучение, наложени ни от пандемията COVID-

19. Използването на електронната платформа Moodle, провеждането на занятия в платформата Google Meet и записването им безспорно улесниха виртуалното взаимодействие и подобриха интерактивността в учебния процес между преподаватели и студенти. Чрез ефективното използване на тези функционалности, съдържанието на преподаваните до момента материали и лекции по-лесно мигрира в онлайн среда. Съществуват и други важни задачи, свързани с учебния процес, които все още не са усъвършенствани в условията на виртуално преподаване. Те включват дейности като измерване на самостоятелната подготовка, която представлява съществено предизвикателство без прякото наблюдение на преподавателите.

Висшето училище успешно поддържа стандартите на своите квалификации и това означава, че се изпълняват определени академични прагове, за да могат студентите да напредват, независимо от факта, че се намират в онлайн среда на обучение. Форматите за оценяване и изпит са адекватно адаптирани, за да съответстват на различните обстоятелства на преподаване, като в някои дисциплини изпитите са подкрепени от допълнителни елементи като казуси, задачи и курсови работи.

При разглеждане на информацията следва да се отчитат и редица ограничителни условия. Същите бяха идентифицирани и приети и през предходните години:

- някои от студентите сливат периоди на обучение;
- други студенти се присъединяват към учебния процес във Висшето училище като трансфери от други висши училища, започвайки обучение направо от горен курс;
- следваща група студенти преминават от една форма на обучение в друга;
- част от студентите са взели дадени изпити години по-късно спрямо времето, когато е трябвало да ги положат по план (прекъснали са или са били отстранени);

- обучението се провежда по единен учебен план за първи, втори и трети курс, като разделянето на студентите по специалности става в четвърти курс;
- широкото портфолио от специалности във висшето училище води до формирането на малки кохорти в четвърти курс, което трябва да се има предвид при разглеждането на информацията за средния им успех;
- оценките, с които се борави за целите на доклада, са крайните оценки от електронната платформа за обучение, като не се проследява техния произход – т.е. дали са от редовната, от поправителната или от ликвидационната сесия. Между средния успех от редовната сесия и средния успех след ликвидационната сесия естествено се формира различие, тъй като част от оценките от редовна сесия са слаби и след ликвидационната сесия се повишават;
- някои от студентите не получават оценка на редовна сесия, тъй като не са получили разрешение да се явят, тъй като не са имали необходимия брой присъствия според Правилника за учебната дейност на ВУЗФ.

1. Успеваемост на студентите в образователно-квалификационна степен „бакалавър“

Следните акценти се отличават в резултат от извършения анализ:

- Установената обичайна тенденция за по-нисък успех сред първокурсниците се наблюдава и през учебната 2020/2021 година – много добър 4,59. Тази обща насока е в корелация с непознатите за повечето студенти терминология и базови познания в областта на професионално направление „Икономика“. Средният успех на първокурсника, независимо дали е слаб или много силен, не е константен показател за последващото му представяне. Той отразява повече подготовката, която е имал в гимназията, отколкото по-нататъшните академични перспективи.

Наблюдават се значителен брой студенти, които се сблъскат с известни затруднения през първата си година във Висшето училище. Този факт би могъл да бъде в резултат на повече лична свобода, повишени социални възможности или работни ангажименти, които нарушават учебните навици на някои първокурсници, когато дисциплините стават по-трудни, а очакванията към тях – по-високи.

- Във втори курс се наблюдава малко по-нисък среден успех на студентите в сравнение с този на първокурсниците – добър 4,42. Студентите започват по-активно да търсят обратна връзка и съвети от преподавателите, както и насоки за постигане на добра крайна оценка. За да подобрят ниския среден успех от първата година, второкурсниците могат да започнат с определяне на ясни цели, приоритизиране на своите отговорности и наблюдение на напредъка им. Преподавателите биха могли да помогнат на студентите да идентифицират своите интереси и критериите, които трябва да изпълнят.

- В трети курс средният успех се повишава до много добър 4,70. От съществена необходимост е студентите да бъдат запознати с всички възможни допълнителни ресурси в началото на учебната година – разяснителни лекции, учебни групи, допълнителни казуси, задачи и бъдещи кариерни възможности. Това би било полезно за тях, за да се достигне до значително увеличение на академичните постижения именно през третата година, когато студентите започват да изучават редица специализирани дисциплини, специфични за професионалното направление.

- В четвърти курс средният успех за поредна година се запазва най-висок и по отделните специалности се движи в диапазона от много добър 4,70 до отличен 5,72. По-високият успех на четвъртокурсниците би могъл да се обясни със специфичния им интерес към специализираните дисциплини, изучаващи се през последните семестри на специалността, по която са

избрали да се обучават в бакалавърската си степен. Голяма част от студентите активно търсят работа или вече имат работни ангажименти, като повечето са ориентирани към сферата, в която се провежда обучението им във ВУЗФ. Следователно съчетанието на теоретична и практическа подготовка води до по-добри академични резултати през последната година от обучението им в ОКС „бакалавър“.

- Статистическите данни очертават красноречива тенденция, която говори за по-нисък среден успех при първокурсниците от всички специалности, като се наблюдава хронологичен растеж през годините и средният успех достига до над отличен 5,50 при студентите от четвърти курс. Резултатите могат да бъдат в пряка корелация с факта, че при дипломиране навреме, студентите считат, че имат достатъчно време да продължат обучението към следващ етап. В случай че се наложи отлагане поради незадоволително академично представяне, студентът може да бъде уморен и отегчен да продължи обучението си, тъй като периодът вече е твърде дълъг. Анализът на данните води до обобщението, че студентите проявяват засилен интерес към обучението си в четвърти курс, за да разполагат с повече време за магистратура и/или начинания като стаж, работни ангажименти и др.

- Статистиката за успеваемостта категорично насочва към заключението, че онлайн обучението не е повлияло негативно върху средния успех на студентите в ОКС „бакалавър“. Техническата обезпеченост, която Висшето училище по застраховане и финанси е осигурило посредством съвременна технологична платформа, дава възможност за достъп до видеолекции, записи и информация по всяко време. Поддържаната комуникация с административните звена и преподавателите се осъществява на много високо ниво, което подпомага общата осведоменост на студентите и следи за тяхното цялостно академично представяне.

2. Успеваемост на студентите в образователно-квалификационна степен „магистър“

Следните изводи се налагат след анализа на информацията относно успеваемостта на студентите в ОКС „магистър“:

- Средният успех на специалностите в ОКС „магистър“ варира между много добър 4,70 и отличен 5,72. С най-висок среден успех за изминалата учебна 2020/2021 година са специалностите: Предприемачество, иновации и финанси; Бизнес софтуер и ERP платформи; Дигитален маркетинг и онлайн анализ. Прави впечатление по-ниският среден успех на специалност „Финансов мениджмънт и маркетинг“ и „Финанси“, които традиционно се отличават със сложен интердисциплинарен характер.

- Наблюдаваната тенденция, показваща че студентите от ОКС „магистър“ реализират по-висок среден успех от тези в ОКС „бакалавър“, се запазва и през текущата година. Мотивацията на магистрите може да бъде интерпретирана чрез осъзнатото чувство, че притежаването на магистърска степен демонстрира специализирани знания. С динамичното развитие на работната сила магистърската дипломата показва, че студентът е посветен на подобряване на опита и компетенциите си в съответната индустрия. Именно бъдещата професионална реализация и високата конкурентност лежат в основата на по-интензивните усилия, които се полагат в обучителния процес. Магистратурата често е възприемана от студентите като инструмент, който може да улесни прехода към по-високи професионални позиции, свързани с лидерство и управление, както и повишен потенциал за доходи.

- Обучението в големи групи е по-рядко на ниво магистри и акцент се поставя върху по-голяма концентрация и насоченост. Студентите, обучаващи се в ОКС „магистър“, се характеризират с необходимост от интерактивни лекции, решаване на практически казуси и изясняване на въпроси от собствената им практика. Те възприемат обучението си в специализирана

магистърска степен като способ за преодоляване на разликата между по-обща академични предмети и специфичните кариерни пътища, по които поемат. В резултат на този засилен теоретико-приложен процес се наблюдават по-високи финални оценки по време на изпитните сесии.

- Текущият учебен процес в онлайн среда може да бъде определен като успешен с оглед на повишената посещаемост на занятията и общия резултат на студентите. Улесненият достъп до видеозаписи, лекции, материали и задачи за самоподготовка е положително възприеман на обучаващите се поради нововъзникващите им работни и семейни ангажименти.

Заключение

Изложените статистически данни и извършеният анализ за успеваемостта на студентите и в двете степени – ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър“ затвърждават миналогодишните тенденции и насочват към заключението, че преминаването към онлайн среда не се отразява негативно на успеваемостта на обучаващите се. Подходът и организацията на учебния процес са положително възприемани от студентите. Те оценяват високо възможността за постоянен достъп до учебния материал и бързата комуникация с преподавателите и администрацията на Висшето училище по застраховане и финанси.

Докладът е приет на заседание на Академичния съвет с Протокол № 3 от 07.10.2021 г.